

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/47551,Bez-Wolnych-Zwiazkow-Zawodowych-nie-byloby-Solidarnosci-W-Katowicach-odbyly-sie-.html>
25.04.2024, 19:39

Bez Wolnych Związków Zawodowych nie byłoby „Solidarności”. W Katowicach odbyły się uroczyste obchody 40-lecia WZZ - 21 luty 2018

Z inicjatywy grupy działaczy opozycji antykomunistycznej i przy wsparciu IPN oraz innych instytucji, w Katowicach odbyły uroczystości upamiętniające 40-lecie powstania WZZ.

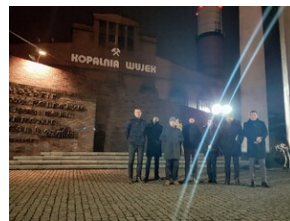
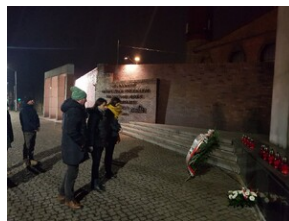

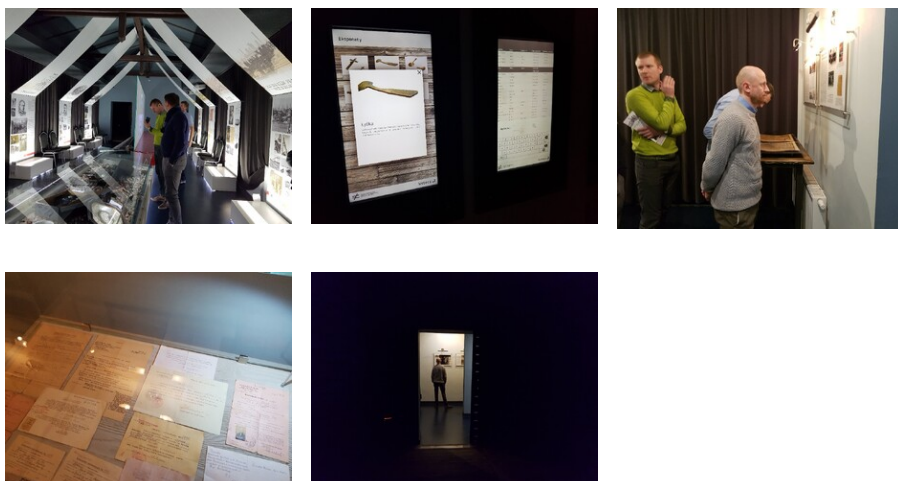

W uroczystościach wzięła udział delegacja pracowników Oddziału IPN w Gdańsku i Delegatury w Bydgoszczy, na czele z dyrektorem **prof. Mirosławem Golonem**. Do Katowic przybyliśmy 20 lutego, aby złożyć kwiaty pod pomnikiem ku czci górników kopalni „Wujek” poległych 16 grudnia 1981 roku. Zwiedziliśmy również Muzeum Izbę Pamięci KWK „Wujek”, gdzie naszym przewodnikiem był **Stanisław Płatek**. Mieliśmy okazję wysłuchać wyjątkowej opowieści świadka historii, jednego z uczestników strajku w „Wujku” w 1981 roku.

Również 20 lutego zapoznaliśmy się z wystawą [Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku](#), mieszczącej się w Radzionkowie. Partnerem placówki jest Instytut Pamięi Narodowej. Wystawa dokumentuje tragiczne losy około 45 tysięcy mieszkańców Śląska, wywiezionych do przymusowej katorżniczej pracy na tereny ZSRR. Warto nadmienić, że podobne doświadczenie spotkało wielu mieszkańców Pomorza. Planujemy aby podobna placówka powstała na naszym terenie.

21 lutego udaliśmy się na teren byłej kopalni węgla kamiennego „Gliwice” pod tablicę upamiętniającą Władysława Suleckiego, pochodzącego z Dobrzejewic pod Toruniem. Delegacja Instytutu Pamięi Narodowej na czele z **prezesem IPN, dr. Jarosławem Szarkiem**, złożyła tam kwiaty.

Władysław Sulecki zawsze stawał w obronie tych, których godność i cześć była w PRL tłumiona – powiedział prezes IPN o bohaterze Wolnych Związków Zawodowych.

Następnie udaliśmy się do Katowic pod tablicę upamiętniającą **Kazimierza Świtonia**. W tym miejscu mieszkał wielki bohater walki o Wolną i Sprawiedliwą Ojczyznę, twórca Wolnych Związków Zawodowych, a w wolnej Polsce jeden z najmądrzejszych, niestrudzonych obrońców prawdy o martyrologii kilkuset tysięcy Obywateli Polski, Żydów i Chryścijan, zamordowanych wraz z setkami tysięcy obywateli innych krajów okupowanej Europy (głównie narodowości żydowskiej) w Auschwitz-Birkenau przez niemieckich zbrodniarzy.

W siedzibie Przystanku Historia w Katowicach od 11.00 do 14.00 odbyła się [konferencja](#) w 40. rocznicę powstania Komitetu Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach. Poprzedziła ją konferencja prasowa prezesa IPN dr. Jarosława Szarka i dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku prof. Mirosława Golona. Prof. Golon przedstawił na niej plan trzydniowych [uroczystości, które odbędą się w kwietniu br. w Gdańsku](#).

Władysław Sulecki, ur. 17 I 1931 w Dobrzejewicach k. Lipna (nieopodal Torunia), zm. 16 XII 2004 w Hagen w Niemczech. Podczas II wojny światowej uczestnik ruchu oporu na północnym Mazowszu. 1955-1956 funkcjonariusz MO w Łabędach, od 1956 zatrudniony w KWK

Zabrze-Wschód w Zabrzu, następnie w KWK Gliwice. 24 VI 1960 aktywny uczestnik demonstracji w obronie krzyża w Gliwicach, zatrzymany, przetrzymywany w AŚ, zwolniony po 2 mies. Prowadził drobny kolportaż literatury religijnej na terenie Gliwic. W VI 1976 powołany na specjalne ćwiczenia wojskowe w ramach akcji prewencyjnego odosobnienia potencjalnych liderów strajków i demonstracji. W 1977 współpracownik KOR, następnie KSS KOR; w I 1977 sygnatariusz wniosku do Sejmu PRL o powołanie komisji do zbadania okoliczności wydarzeń Czerwca 1976; kolporter niezależnych wydawnictw w woj. katowickim. 4 V 1977 pobity do nieprzytomności i wywleczony przez funkcjonariuszy MO z mieszkania. 1977-1979 współpracownik redakcji pisma „Robotnik” (w stopce redakcyjnej nr. 2 zamieszczono jego nazwisko i adres domowy); 21 II 1978 współzałożyciel (z Kazimierzem Świtoniem, Romanem Kściuczkiem, Ignacym Pinesem i Tadeuszem Kickim) Komitetu Pracowniczego, następnie Komitetu Założycielskiego WZZ. Szykanowany - on i rodzina, wielokrotnie zatrzymywany, przesłuchiwany, pobity, nakłaniany do wyjazdu z kraju. Od 4 III 1979 na emigracji w RFN. Działacz PPS na wychodźstwie. Rozpracowywany m.in. w ramach SOR krypt. Górnik.

Kazimierz Świtoń, ur. 4 VIII 1931 w Katowicach, zm. 4 XII 2014 tamże. Ukończył ZSZ tamże, elektromonter. Pracownik Szpitala Klinicznego, Huty Ferrum, Fabryki Superfosfatu, Zakładu Usług Radiowo-Telewizyjnych, od 1967 właściciel we własnym mieszkaniu w Katowicach warsztatu naprawy sprzętu RTV. Członek SD, usunięty w 1977. W XII 1976 i IV 1977 wystosował listy protestacyjne do Przewodniczącego Rady Państwa oraz Marszałka Sejmu PRL. W V 1977 uczestnik głódówki protestacyjnej zorganizowanej przez KOR w kościele św. Marcina w Warszawie przeciw represjom wobec robotników Radomia i Ursusa. 4 VIII 1977 założył w swoim mieszkaniu Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ROPCiO; we IX 1977 sygnatariusz Oświadczenia ROPCiO wydanego w związku w odbywającymi się w Belgradzie obradami KBWE. 21 II 1978 założył w Katowicach (z Romanem Kściuczkiem, Ignacym Pinesem, Tadeuszem Kickim i Władysławem Suleckim) pierwszy w Polsce Komitet Pracowniczy, następnie Założycielski WZZ; wielokrotnie zatrzymywany na 48 godz., skazany na kilkutygodniowy areszt za posiadanie bez zezwolenia sportowej broni pneumatycznej; cofnięto mu zezwolenie na prowadzenie warsztatu usługowego. Od VIII 1978 w składzie redakcji wydawanego przez ROPCiO niezależnego miesięcznika „Ruch Związkowy”. W X 1978 zatrzymany, następnie aresztowany i oskarżony o pobicie 4 funkcjonariuszy MO, 2 III 1979 wyrokiem Sądu Rejonowego w Katowicach skazany na 1 rok więzienia, 3 III 1979 warunkowo zwolniony. W XII 1978 zaocznie dokooptowany do Rady Sygnatariuszy ROPCiO. Do 31 VIII 1980 prowadził samotną działalność w ramach WZZ, w 1979 sygnatariusz Karty Praw Robotniczych. W V 1979 uczestnik głódówki w Bazylice Matki Boskiej Piekarskiej w Piekarach Śl., 7-17 V 1980 w kościele św. Krzysztofa w Podkowie Leśnej głódówki solidarnościowej z głodującymi w więzieniu Mirosławem Chojeckim i Dariuszem Kobzdejem oraz w proteście przeciwko przetrzymywaniu w więzieniach działaczy opozycji.

Od IX 1980 w „S”, 4 IX 1980 w składzie KR Huty Katowice; sekretarz MKR Katowice, następnie Zarządu MKZ Katowice; w III 1981 usunięty z Zarządu MKZ. W VII i XII 1981 delegat na I i II WZD (Województwa Katowickiego) Regionu Śląsko-Dąbrowskiego, członek

ZR, delegat na I KZD. 13 XII 1981 internowany, przetrzymywany w KM MO w Katowicach, 25 I 1982 hospitalizowany w szpitalu AŚ w Bytomiu, 6 II 1982 zwolniony ze względu na stan zdrowia. Od 1982 na rencie, następnie na emeryturze. Aktywny uczestnik demonstracji rocznicowych pod krzyżem przy KWK Wujek. 4 XII 1983 zatrzymany podczas próby wmurowania tablicy upamiętniającej śmierć górników KWK Wujek, 6 XII 1983 aresztowany, przetrzymywany w AŚ w Katowicach, 6 II 1984 zwolniony ze względu na stan zdrowia, sprawę umorzono na mocy amnestii z VII 1984. W II 1988 uczestnik Zgromadzenia Działaczy „S” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w Łączy; wiceprzewodniczący RKW Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. W III 1988 współzałożyciel Komitetu Budowy Pomnika Górników Poległych 16 XII 1981. W VIII 1988 uczestnik strajku w KWK Andaluzja, następnie wspomagał strajki w KWK Jastrzębie. W II 1989 uczestnik II Zgromadzenia Delegatów „S” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w Ustroniu-Polanie; w składzie RKW. 1989-1991 przewodniczący Społecznego Komitetu Budowy Pomnika ku Czci Górników KWK Wujek w Katowicach Poległych 16 XII 1981.

Od 1989 w Chrześcijańsko-Demokratycznym Stronnictwie Pracy, następnie GChD. 1991-1993 poseł RP z listy GChD. W 1998 inicjator akcji w obronie Krzyża na oświęcimskim żwirowisku. Rozpracowywany m.in. w ramach SOR krypt. Emisariusz.

Biogramy podano za *Encyklopedią Solidarności*. Strona internetowa: www.encysol.pl